

Desen: Fethi Karakaş

KARPUZ SERGİSİ

BIRDENBİRE ellerimi öpmiye başladı. Yüzü kıpkırmızı olmuştu. Şimdi yalnız kıpkırmızı küçük kulaklarını ve ensesinin çukuruna düşmüş dumanlı kumral saçlarını görüyorum. Bir an içinde değişivermişim. Bir başka insandım. Bütün muhakemelerim altüst olmuş; fikirlerim değişmişti. Bu anda benden her şey yapılabildi. Bu ellerimin öpüldüğü birkaç saniyede benden bir dünya istenebilirdi. Ben bu dünyayı yaratacak kadar kuvvetli idim. O artık dudaklarını ellerimin tüylerinden, tırnaklarına kadar gezdiriyordu. Bir zaman yanağının, kırmızı ve yanık yanağının da elime bir kumaş temasıyla süründüğünü hissettim. Ve ellerimi bu sevilen, sevmeyi yadırgayan ellerime, kendisine bıraktım. Bir rüşey vücudümü kapladı. Ellerim benim olmaktan çıktı. Kafam müsterih bir iklimi çekildi. Düşünmekten durdum. Neden sonra sevilmeye alışmamış bir insan ruhiyle ellerimi yanaklarından çektim.

— Yok, dedim. Heyecanlanma. Bu paranın, sana verdiğim bu paranın ne ehemmiyeti olabilir. Bırak, yapma.. Utanıyorum.

— Bana verdiğin para için değil. Vallahi para için değil. Dinim hakkı için, inan vallahi para için değil. Dinim hakkı için.

Avlusunun otları taze kesilmiş minareleri çimenlerin üzerine akmış kubbeleri yakın çarşılara dökülmüş, sessizlik ve esrar dolu İstanbul camilerinden bir tanesinin avlusunda idik. Bir öğle üstü idi. Fırsat buldukça, canım sıkıldıkça, kafamın içine bir başka benlik sokuldukça insanları sevmek için; bir uzlet içinden, bir yoksulluk ve kimsesizlik içinden; bir varlığın ve kimsenin karşılığını daha iyi duya-bilmek için daima melankolik köşeler arardım. O zaman küçük kumruların gezindiği cami sundurmalarında düşünür; İstanbul'a, bu köprülerin ve sefililerin ve vapurların birbirini düşündüğü, birbirini çağırıldığı İstanbul'a bakar kalırdım.

Cami avlusunda hiçbir zaman yalnız kalmadım. Belki benim gibi aynı hisle dolu birkaç insanı, bir servinin veya bir çınarın veyahut da bir kubbe gölgesinin içine uzanmış buldum. Fakat bugün kendisine para verdiğim insana birbiri arkasına bir hafta ve sonra muhtelif fasılalarla bir bahar, bir yaz, orada rastgeldim. Bana artık öyle geliyordu ki, bir gün, hasretini uzaktan çekmeği, ve kendisini senelerce görmeyip de günlerden sonra bir gün görmeyi özlediğim bu şehri terketsem, senelerden sonra döndüğüm zaman onu gene orada bir kubbenin, bir servinin gölgesinde bulacağım sanırdım.

O kadar birbirimize alışmıştık. Arka üstü yatardı. Ellerini, dumanlı kumral saçlarının döküldüğü ense çukuruna kenetlerdi. Gündüz yıldızları görür gibi, gök yüzünde düşünürdü. Kafası bir yahudinin kafası kadar ticari entrikalarla dolu idi. Şimdi cebinde parası da vardı. Çalışmak istiyordu. Yazdı. Bir karpuz sergisi açabilmek için projeler yapmakta idi. Cins karpuzlar rüyalarına giriyordu. Fakat çalışmamak.. Ah çalışmamak.. Başhyan yazın bütün güzelliğini görebilmek için arzusu iradesiyle çarpışmıyordu bile. Arzusu iradesini alması, birlik olmuşlar, dost olmuşlardı Beraberdiler. Bütün gün ayrılmıyorlardı. Yalnız rüyalarında birbirlerinden bir lâhza ayrılıp tokatlaşıyorlardı.

Bir adım ötemizde kaynıyan yaza karşı gölgenin ve bir orta zaman rutubetinin içine gömülüp karpuz sergisinin projelerini yaptık.

Tekirdağ karpuzlarını en arkaya diyeceğiz. Sağlamcı ve pazarlık yapmayan müşterilere onlardan... Sonra, öne kocaman siyah karpuzlardan koyacağız. Bunlar kalın kabukludur, ve daima kırmızı çıkarlar. Fakat çabucak kof cevizlere dönerler. Vodina kavunları en iyi cinstir. Kokuları dışında değil; içindedir. Bu çeşitli, üzerleri çentikli kokulu kavunlar yumuşayıverirler; eziliverirler. Onları çabuk sürmelidir. Ne bahasına olursa olsun onları elden çıkarmalıdır. Birdenbire hararetlenir:

— Küçük bir çırak tutmalıyız, derdi. Çıraksız iş görülmez. Bıçkın bir çocuk buluruz, kapkara bir şey olur. En küçük bir pıtırda, faraza bir karpuzun olup olmadığını anlamak için üstü fiskelediği zaman çıkan sestene bile uykusundan uyanan atik bir çocuk bulmalıyız. Karpuz sergisinin bütün işi o çocuktadır.

Yalnız böyle bir çırak bize daha iyi çalışmanın, dil dökmenin, geniş olmanın, iş bittikten sonra türkü çağırıp cigara savurmanın lezzetini verebilir.

Ben — Yok derdim. Önce çıraksız çalışmalıyız. Ona masraf ister.

Gene birdenbire sözümü keser: — İstemez, derdi. Ben kendi ekmeğimi onunla paylaşırım sana ne. Ziyayı yok patron sen ol. Sen iki pay al ben bir pay. Bu bir pay çırakla bana yetiştir.

— Pekâlâ.

Ertesi gün onu gene bir kubbenin altında elleri ensesinde arka üstü düşünür bulurdum.

— Çırak yarın hazır, derdi.

Agustosun öyle bir gününde idik ki yaprak oynamıyor. Çok berrak ve sıcak bir hava sesleri uzaklardan bize getiriyor. Tâ Kumkapı sahillerinde yikanan insanları düşündürüyordu.

— Haydi gidelim Kumkapıya, dedim. Bir kenarda denize gireriz.

— Ben sabahleyin gittim dedi. Sen istersen git bir banyo yap, gel ben çıracı bekliyorum.

— Paralar dedim.

— Bitti mi, dedi.

— Bende metelik yok.

— Bana verdiğin para duruyor dedi. Bu para bize yeter de artar bile. Ben Kumkapı sahiline yollandım. O arka üstü yattığı yerden sağ tarafına döndü. Gözlerini kapadı.

Ben bir minare gölgesinden güneşe doğru adımlarımı ağırlaştırırken arkamdan bağırdı:

— Hacı bey! dedi, yarın sabah altı buçukta Beyazıt havuzunun kenarında ol.

— Olur, olur.

Saat ona doğru Süleymaniye'nin avlusuna vardığım zaman kimsecikler yoktu. Bir adam güneşin altında soyunmuş çamaşırında bir şeyler arıyordu.

O zannetim. Değildi. Akşama doğru idi. İkinci namazını kılmıştım. Sundurmanın önünde düşünmekle uyumak arası bir halde meltem çıkmasını bekliyordum. Ter içinde gözüktü. Tıraş olmuştu. Siyah bir fanilâ giymişti.

— Niçin altı buçukta gelmedin? dedi.

Ve beni uykumdan çekip alarak sürükledi. Karpuz sergisine vardığımız zaman güneş altında bu kadar hızlı yürümekten şakaklarım zonkluyor. Vücudüm çoktanberi akmamış bir terle yumuşamış kaşınıyordu. Pis bir havanın üzerine kırk elli tane karpuz dizilmişti. Küçük, hakikaten duman gibi kara saçlı tuhaf bir çocuk bu küçük karpuzların önünde haykırıyordu..

— Çeyreğe!.. Çeyreğe!.. Elini mi kes-tin baba!. Param olsa da ben de yese-m!.

Karpuzların bazılarına nereden düş-

tüğü meçhul bir güneş vuruyor. Ve so-kağın başından bir vantilâtörden eser gibi bir meltem esiyordu.

— İşte dedi, bizim sergi de böyle olac-

ak. Sonra indigimiz yokuşu ağır ağır çıktık. Kararan güne karşı bir karpuz sergisini düşündük.

“Bir karpuzun üzerine mumu yakardık. Mum kara ve kocaman karpuzun üstünde ağustos gecelerini salları durdu. Çırağımız önce küçük hurda bir karpuzu kesmiş yemiş; sonra, kocaman bir karpuz başını koymuş uyumuş olurdu. Arkadaşım hâlâ Tekirdağlı kara beneklerden, kara benekleri alacalardan, vodinaları topatanlardan ayrırdı. Bazan bir topatan kavununu eline alır, ve bana döner:

— Bu bir başka cins topatan, derdi. Bunu ayrı koyalım. Bu kışa dayanır. Kışın bile çürümez, yumuşamaz. İçi buz tutar. Kışın soba kenarında bunu kesmek lazımdır. Ilık suya koymalı ve bir müddet ılık suda kaldıktan sonra kesip yemelidir. Tadına doyum olmaz.

Sonra her iş biter. Simsiyah külhanbey gömleğini çıkarır. Bir yenicami gömleği giyerdi. Ceketini serginin tah-tasına çakılmış bir çividen alır. Omuzlarına bırakır.

— Haydi gidelim, derdi. Köprüden biraz vapurları seyredelim. Hem hava almış oluruz.”

SAİT FAİK

